

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۹/۱۱

ډاکټر گل مرجان منگل

افغانان له یوې سختې تاریخي ازموینې سره مخامخ دي

وايي چې ملا نصرالدین په کور کې یوه زړه او ډنگره غواه درلودله شیدې یې نه کولې هسې که ټوله ورځ به یې ولوشله نو حد اقل یو گیللاس شیدې به یې په ورځ کې ترینه راولوشلې.

د ملا بنځې خاوند ته وویل چې سړیه په غوا مصرف او ستونزې گالو، وابنه خوري شیدې نه ورکوي خوبه د نه ده چې خرڅه یې کړو؟

ملانصرالدین غوا له پري ونيوله د مال مندوی ته یې ورسوله، کله چې ملا غوا دمندوی په دروازه ور د ننه کړه دلالات د غوا څخه راتاو شول د غوا په صفت یې پیل وکړ.

وه والله چې دا غوا نه ده سمه پنجایې مینه ده، پنځه وخته یې لوشي په وار سطل شیدې ورکوي، شنه نه خوري په وچو بوسو، هغه نه خوري تش یې چې بوی کړي مړه شي.

ملا نصرالدین چې د دلالاتو له خولې د خپلې غوا صفتونه واوریدل غوا یې له پري ونيوله دلالاتو او په مندوی کې اخیستونکیو ته یې وویل چې دومره بڼه او صفتي غوا ده نه یې خرڅوم هغه وو چې خوا یې کور ته بوتله.

دا خبره پدې رایاده شوه چې له دوه کالونو راپدې خوا یو تعداد دوستان هڅې کوي تر څو افغانان د طالبانو پر وړاندې یو لوی چتر رامنځ ته کړي زما په ډول کسان چې نه مې په کوم لور منصب باندې دنده اجرا کړي، نه کوم لیکوال یم، نه کوم سیاسي مشوره څیره یم، نه په تلویزیون یا راډیو کې کوم تحلیلگر، نه هم د بهرنیانو سره اړیکې لرم خلاصه داچې څوک راباندې باور نه کوي.

هغه کسان چې افغانان یې پیژني پنځه کسان ورباندې باور کوي په لوړو منصبونو یې دندې اجرا کړي، یا د کوم پوهنتون استاذ، پاتې شوی، یا کوم نیک نامه وکیل یا چرته والي پاتې شوی، وزیر وو، ریس وو، خلک یې خبرو ته غور نیسي، خبره یې ځای نیسي د هغوی سره بیا دا فکر وي چې که یم خو همدا زه یم که خلک د چا شاته ودریږي نو زما شاته باید ودریږي ځکه زه په هر څه پوهیږم او هر څه کولای شم.

چې دغه کس ته بیا دلیل راوړې ورته ووايي چې وسړیه بدون له شکه چې ته به ور وي، اهل به وي خو ستا په ډول نور کسان هم شته هغوی هم ستا په ډول فکر کوي چې ستا څخه پورته نه وي بنکته نه دي راځی تاسو یوه منځینې لاره غوره کړی همدا تاسو څو کسان چې مسلک لری، تجربو به لری، په لوړو چوکيو مو دندې اجرا کړي، پاک پسمنظر لری، ولس مو پیژني خبرې ته مو غور نیسي او ستاسو خبره مني همدا تاسو په خپلو کې سره کشینی د ځانمنی او خودخواهی، گوندي بهزی، قومپرستی، ژبنیو، سمتي او مذهبي مسایلو تیر شی هیواد اشغال دی، ملي ارزښتونه یې له منځه وړي داسې جاهله طیفه د قدرت په گدی ناسته ده چې نه خدای مني نه قران مني نه د محمد ص طریقې یا لاره مني، نه اساسي قانون مني، نه غیر له طالبه بل چاته په قدرت کې ونډه ورکوي، نه کار اهل کار ته سپاري، نه له ولس څخه مشروعت لري نه یې فکر کوي، نه نور گوندونه مني، نه ټاکنې مني، نه ولسواکي مني، نه بنځو د انسانانو په سترگه گوري، نه جنکياني بڼونځيو ته پریردي، د بیان ازادي نشته، په ملي شتمنیو یې چور گډ کړی درگړه یې لیلام کړي، د نړیوالو سره اړیکې نشته، د افغانستان ملي او د تجارانو شخصي سرمایه کنگل شوي، تجارت په تپه ولاړ دی، کاروبار نشته لوره اخري اوج ته رسیدلي ده ماشوم، ځوان، سپینږیری، بنځه او نر د هیواد څخه د فرار په حال کې دي چې لاره پیدا کړي وتلی شي افغانستان پریردي تښتي تر ټولو مهمه دا خبره چې یو ځل بیا هیواد د ابر قدرتونو تر منځ د یو سخت رقابت او د زور ازموینې په ډگر گرځیدلی، د یوې بلي کورنۍ خونړۍ جگړې لپاره ټول شرایط برابر دي د افغانستان جغرافیه د تجزیې د خطر سره مخامخ ده، دغه ستونزو ته په کتو سره یو شی.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خبر و لولی

خکه پدې وخت کې چې افغانان سره یو نه شي، یو بل ته لاس ورنه کړي هیواد، ولس، هویت او جغرافیه یې چې د لوی گواښ سره مخامخ ده ونه ژغوري اوس هم د خپلو شخصي، گوندي، قومي، ژبني، سمتي او مذهبي مسایلو له وجې یو بل ته لاسونه نه سره ورکوي بیا د نو د افغانیت داعوا د نه کوي.

ومن الله توفیق
ډاکټر گل مرجان منگل

د پاڼو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکني د لیکنيزې بنې پاروالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په ځیر و لولئ